

Boskalis Nederland B.V.

Rosmolenweg 2
3356 LK Papendrecht
Postbus 76
3350 AB Papendrecht

T [REDACTED]
nederland@boskalis.com
www.boskalis.com/nederland

Gemeente Dordrecht

Gemeenteraad
Postbus 8
3300 AA Dordrecht

Datum
20 januari 2025

Pagina
1 | 1

Betreft: Zienswijze omgevingsplanwijziging Dordrecht voor bodem, Bouwhuyslocatie en andere onderwerpen'

Geachte mevrouw/heer,

Naar aanleiding van de publicatie van nieuwe bodemregels voor gemeente Dordrecht – binnen het beheergebied van Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid – doen wij u een zienswijze toekomen.

In het kader van participatie is deze zienswijze op 29 november 2024 gedeeld met Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid. Een medewerker van Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid heeft ons er onlangs op gewezen dat een formele zienswijze middels onderhavige brief gedaan moet worden.

Onze zienswijze is geënt op *Omgevingsplanregels Bodem Regio Zuid-Holland Zuid* versie september 2024. Het kan dus zijn dat de referentie naar de specifieke artikelen niet geheel overeenkomen met de door u gepubliceerde *Omgevingsplan Gemeente Dordrecht*, zijnde Hoofdstuk 11. Wij gaan ervan uit dat dit geen probleem is. De inhoud blijft immers hetzelfde.

De betreffende medewerker heeft eveneens aangegeven dat een dergelijke zienswijze bij alle relevante (10) gemeenten individueel ingediend moet worden. Dit is voor ons als Boskalis op landelijk niveau niet werkbaar. Gezien het generiek karakter van de bodemregels, die voor het hele beheergebied en daarmee alle gemeenten gelden, gaan wij er gemakshalve vanuit dat het indienen van één zienswijze afdoende is / zou moeten zijn. Indien dit niet het geval is beroepen wij ons op de doorstuurplicht.

Wij hopen u voldoende informatie gegeven te hebben en zijn uiteraard bereid tot een gesprek om onze zienswijze toe te lichten. U kunt een verzoek doen via grondstoffen@boskalis.com of ondergetekende.

ISO 9001
ISO 14001
ISO 45001
VCA**

ABN AMRO Bank N.V.

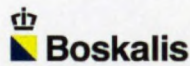
BIC: ABNANL2A

Kamer van Koophandel
24143025

BTW nr.
NL0012.38.814.B.01

Met vriendelijke groet,

gels OZHZ versie 1.0 definitief

Boskalis (Nederland) is een grote aannemer binnen de GWW-sector en kenmerkt zich door het uitvoeren van grootschalige grondverzet in zowel land- als waterbodem, waarbij de focus ligt op het grensvlak. Voor Boskalis geldt in zijn algemeenheid dat werken worden gegund door overheden en doorgaans 3 - 5 jaar in uitvoering zijn. Het vooraf hebben/kennen van uniforme regels is bepalend voor een efficiënte uitvoering binnen het daarvoor overeengekomen budget / aanneemsom. Op het gebied van wijzigende wetgeving zijn wij lid van diverse brancheverenigingen. Vanuit het verleden vindt via dergelijke branches afstemming plaats met marktpartijen om de uitwerking van wet- en regelgeving uitvoerbaar te krijgen (en te houden).

Door de introductie van (meer) lokale bodemregels, maatwerk en zorgplicht ontstaat er op regionale en landelijke schaal een lappendeken aan regels. Wij zijn tot de conclusie gekomen dat de belangen voor de uitvoerbaarheid van een grootschalig project, die meerdere beheergebieden kan doorkruisen, onvoldoende geborgd is. In onderhavige zienswijze geven wij u overwegingen mee om tot een uniformer lokaal beleid te komen. Wij zouden het dan ook op zeer op prijs stellen wanneer u met ons hierover in contact treedt. U kunt via grondstoffen@boskalis.com contact met ons opnemen.

LEGENDA						
Ter informatie Boskalis						
Opmerkelijk						
Kritisch						
Zeer kritisch						
Thema	Onderdeel (Besluit, Toelichting of notitie financiële effecten)	Artikel	Voorgestelde tekst [kritisch]	Gerelateerde artikelen / paragrafen	Zienswijze	Overweging
Oogmerken bodem	Omgevingsplanregels Bodem Regio Zuid-Holland Zuid Hoofdstuk 11 Milieu	11.1	De regels in deze paragraaf zijn gesteld met het oog op: a. Niet waarborgen van de veiligheid; b. Niet beschermen van de gezondheid; c. Niet beschermen van het milieu; d. Niet zuinig gebruik van energie en grondstoffen; en e. Een doelmatig beheer van afvalstoffen Toelichting: Dit artikel geeft aan welk oogmerk, oftewel aan welk(e) doel(en) de regels voor de activiteit toepassen van grond of baggerspecie moeten bijdragen. Achter het oogmerk zit een afweging tussen het zoveel mogelijk hergebruiken van primaire grondstoffen en het beschermen van de bodemkwaliteit op gebiedsniveau. Bij duurzaam bodembeheer wordt gestreefd naar een balans tussen de bescherming van de bodemkwaliteit voor mens en milieu én ruimte voor maatschappelijke ontwikkelingen. Doel is het mogelijk maken van ontwikkelingen zonder de bodem (onevenredig) te schaden.	11.18 toepassen bouwstoffen	Ondanks begrip voor een beschermende houding voor het milieu kent onze maatschappij ook circulariteitsopgave. Deze ogenschijnlijke tegenstelling dient eveneens ondersteund te worden in lokaal bodembeleid. De landelijke circulaire opgave wordt enerzijds beleidsmatig ingegeven via Circulair Materialen Plan (CMP; wordt vervanger van Landelijk Afval Plan 3) en de Green Deals (zoals opwerken van AEC-bodemas) en anderzijds wordt in contracten/aanbestedingen sterk gestimuleerd om in te zetten op (hoogwaardig) hergebruik van grond secundaire bouwstoffen en het beperken van transport (CO2-uitstoot) .	Opnemen oogmerk / doel circulaireitopgave in lijn met CMP en toekomstige aanbestedingen.
Verbod toepassen TGG	Omgevingsplanregels Bodem Regio Zuid-Holland Zuid Hoofdstuk 11 Milieu	11.7	Van een verbod kan in principe afgeweken kan worden met een buitenplanse omgevingsvergunning voor afwijking op het omgevingsplan (Bopa). Bij vergunningverlening moet de aanvrager rekening houden met het volgende: Maatregelen ter voorkoming milieuschade: 1. Thermisch gereinigde grond wordt toegepast zodanig dat deze vanaf het begin van de activiteit tot aan buiten gebruik stellen van het werk, boven de grondwaterstand ligt én onder gesloten verharding. 2. Niet werk waarin thermisch gereinigde grond wordt toegepast dient binnen 1 jaar na toepassing te zijn afgerond. 3. Thermisch gereinigde grond wordt toegepast over een oppervlakte van minimaal 1.000 m2.		Algemeen: Maatregelen ter voorkomen van milieuschade wordt binnen Omgevingsplanregels op beheergebiedniveau opgepakt. Het is onduidelijk op basis van welke motieven maatregelen nodig zijn. Mogelijk komt dit voort uit het onderzoek van RIVM, dat in september 2024 is gepubliceerd. Door het regionaal opleggen van (verschillende) maatregelen zorgt ervoor een lappendeken aan regels, waardoor grootschalige projecten, die door meerdere beheergebieden lopen, onwerkbaar worden. Een nationale aanpak is gewenst om een gelijk speelveld te behouden. Een vergunningplicht helpt hier niet bij. De vraag is zelfs of een vergunningplicht is toegestaan. Maatregel 1 om de toepassing (ook na 100 jaar) boven grondwaterstand en onder gesloten verharding toe te passen zijn te rigide. Er is hierdoor geen ruimte voor praktische oplossingen (ofwel maatwerk). Zo is het enkel toepassing onder de asfaltverharding geen werkbare praktijk. TGG wordt ingezet als zandervanger (= onderbouw), waarbij het aanbrengen civieltechnisch/contractueel van één pakket over de volle breedte geëist wordt om een gelijkmatige zetting te garanderen. Daarbij zijn er alternatieven om midden- en zijberm af te werken met klei of HDPE-folie, waardoor het regenwater minimaal/niet inziigt en daardoor minder/niet in contact kan komen met TGG. Maatregel 2 dat een werk binnen één jaar na toepassing moet zijn "afgerond" is niet realistisch. Een "werk" is namelijk een veel ruimer begrip; feitelijk het totale project. Een project kan (in fasen) duurt langer dan één jaar. Gezien de gestelde minimale oppervlakte is sprake van een behoorlijk infrawerk. Afronding moet afgestemd worden op de fasering (onderdelen aanleg werk) per toepassing (onderbouw) in combinatie met afwerking met afdichting (= bovenbouw).	In zijn algemeenheid is een nationale aanpak gewenst. Schrappen vergunningplicht. Vergunningplicht schrappen. Extra eisen kunnen ook (centraal) aan format DSO-melding worden aangebracht. Introduceer meer speelruimte door "afwijken mogelijk indien gelijkwaardig als". Herdefinieer "afronding", alszijnde realiseren bovenbouw".

Verbod toepassen TGG	Omgevingsplanregels Bodem Regio Zuid-Holland Zuid Hoofdstuk 11 Milieu	11.7	Bij de aanvraag van de Bopa is de volgende informatie in ieder geval vereist: ... b. Indien de milieuhygiënische verklaring een productcertificaat is, dan zijn waarborging van de eisen van de productcertificaat hierin verwerkt; ...		Welk doel wenst hiermee bereikt te worden. Welke eisen worden bedoeld? En wat betekent waarborgen daarvan, alswel door wie? Wanneer het "voldoen aan de normering" betreft, is deze gebaseerd dat er een (beperkte) uitloging naar de ondergrond mag plaatsvinden.	Extra uitleg gewenst.
Verbod toepassen TGG	Omgevingsplanregels Bodem Regio Zuid-Holland Zuid Hoofdstuk 11 Milieu	11.7	Bij de aanvraag van de Bopa is de volgende informatie in ieder geval vereist: ... c. De kritische aspecten zoals grondwater en oppervlaktewater in de nabijheid, zetting PH-buffercapaciteit, kwetsbare objecten en ecologie zijn beschreven/verwerkt; ...		Het is onduidelijk waaraan de beschrijving van kritische aspecten getoetst wordt door enerzijds vergunningverlener en anderzijds toezichthouder en handhaver. Hiermee ontstaat bij initiatiefnemer onduidelijkheid in de tenderfase danwel werkvoorbereiding van een project over hoeveelheid in te zetten materiaal. Dit is bepalend voor de haalbaarheid van toepassing (of niet).	Meer toelichting
Verbod toepassen TGG	Omgevingsplanregels Bodem Regio Zuid-Holland Zuid Hoofdstuk 11 Milieu	11.7	Bij de aanvraag van de Bopa is de volgende informatie in ieder geval vereist: ... d. Een schriftelijke instemming met de uiteindelijke eigenaar ; ...		Welk doel wenst hiermee bereikt te worden? Hoe kan dit dan worden gebruikt bij eventuele handhavingsacties?	Meer toelichting
Verbod toepassen TGG	Omgevingsplanregels Bodem Regio Zuid-Holland Zuid Hoofdstuk 11 Milieu	11.7	Bij de aanvraag van de Bopa is de volgende informatie in ieder geval vereist: ... e. De toepassingshoogte ten opzichte van de grondwaterstand; f. De verwachte zetting voor de komende 100 jaar ; ...		De totstandkoming van een zettingsberekening in relatie tot de stortvoet TGG was bij ontwerp IBC-constructies eveneens een belangrijk onderdeel. Nu lijkt het erop dat enkel aan de voorkant bepaald moet worden of dit klopt. Dit is uiteraard een expert judgement (qua model en kennis/ervaring), maar het blijft een benadering van de werkelijkheid. Ook na toepassing is het wenselijk om dit te blijven monitoren om te bepalen of dit in lijn is met de eerdere benadering.	Punt van aandacht om nader toe te lichten hoe dit gezien én wat / wanneer bepaald moet worden.
Verbod toepassen TGG	Omgevingsplanregels Bodem Regio Zuid-Holland Zuid Hoofdstuk 11 Milieu	11.7	Bij de aanvraag van de Bopa is de volgende informatie in ieder geval vereist: ... g. Rekeningen van de toepassingslocatie en dwarsdoorsnedes van de toepassing; en ...		Deze informatie wordt al in melding DSO gevraagd.	
Verbod toepassen TGG	Omgevingsplanregels Bodem Regio Zuid-Holland Zuid Hoofdstuk 11 Milieu	11.7	Bij de aanvraag van de Bopa is de volgende informatie in ieder geval vereist: ... h. Een schriftelijke onderbouwing hoe overlast voor de omgeving (in de vorm van stofvorming en wateropvang als dit vrijkomt uit het materiaal) wordt voorkomen.		Zijn hier voorbeelden en normen voor?	Meer informatie
Bodemvreemd materiaal	Omgevingsplanregels Bodem Regio Zuid-Holland Zuid Hoofdstuk 11 Milieu	11.8	Artikel 11.8 Bodemvreemd materiaal in toe te passen grond of baggerspecie Met het oog op het beschermen van het milieu wordt, in afwijking van artikel 4.1271, eerste lid, aanhef en onder a, van het Besluit activiteiten leefomgeving, binnen de bodemfunctieklassen landbouw/natuur en wonen alleen grond of baggerspecie toegepast, als daarin niet meer dan 5 gewichtsprocent steenachtig materiaal of hout voorkomt.		Het bepalen van de mate van bodemvreemde bijmenging wordt gedaan door een veldwerker, die hiervoor gecertificeerd is. In milieuhygiënisch bewijsmiddelen wordt niet eenduidig gerapporteerd in gewichtsprocenten. Enkel in een partijkeuring zijn m% opgenomen. In (water)bodemonderzoek wordt in boorstaten gerefereerd naar sporen/brokken, lichte, matige, sterke, uiterst en volledige bijmenging. Er dient in de toelichting opgenomen te worden hoe een dergelijke annotatie van bodemvreemde bijmenging vertaald wordt naar m%. Het is onduidelijk of dit ook voor grootschalig toepassen (in de kern) geldt.	Vertalen van deze eis bij andere wijze van bepalen. Verduidelijken of dit ook voor grootschalig toepassen (in de kern) betreft.

Afwijkende kwaliteitseis voor toepassen grond of baggerspecie	Omgevingsplanregels Bodem Regio Zuid-Holland Zuid Hoofdstuk 11 Milieu	11.9	PH (zuurgraad): Bij toepassing van grond of baggerspecie in het beheergebied moet de pH-waarde van de toe te passen grond of bagger tussen de 5 en 9 liggen. Grond met andere pH-waarden zijn niet toegestaan. In ons beheergebied komt over het algemeen een pH van tussen de 5 en 9 voor, dit sluit aan bij het natuurlijke ecologische systeem. Vreemde gronden (zure gronden of antropogene gronden) worden weleens aangeboden, maar zijn vanuit ecologisch oogpunt niet wenselijk, de toepassing van deze gronden wordt hiermee uitgesloten.		"Vreemde gronden" is een vaag begrip. Wordt hier grond van buiten beheergebied mee bedoeld of iets anders? Oftewel, betekent dit dat voor grond binnen beheergebied deze eis niet geldt? In principe is alle grond antropogeen belast. Het gemakshalve initiatiefnemers op voorhand opzadelen met extra analyses is een verregaande verzwarend. Het "niet vaak zullen voorkomen" staat dit namelijk niet. Er kan bijvoorbeeld een koppeling worden gelegd met bodemvreemde bijmenging. Echter, gezien de eis van max. 5 gewichtsprocent puin is het niet de verwachting dat daar een dergelijke pH-graad uit voortkomt, tenzij onafhankelijk onderzoek dit wel uitwijst. Het RIVM rapport over pH in/uit secundaire bouwstoffen is nog een te onderzoeken aspect. Het is onduidelijk welke pH analyse gedaan moet worden. Daarbij komt dat het bepalen van pH enkel standaard gedaan wordt bij een partijkuring. Bij (water)bodemonderzoek wordt dit niet standaard meegenomen. Leg de relatie naar de soorten onderzoeken en hoeveel analyses, zoals mengmonster totaal, alle analyses apart etc. Gezien de partijkuring lijkt een gemiddelde afdoende. Op basis van welke onafhankelijke informatiebron kan worden bepaald of sprake is van zure gronden. Oftewel, wanneer is sprake van 'verdachte' grond. Dit blijft te vaag.	Verduidelijk "vreemde gronden" en dat daarmee geen pH analyse nodig is voor binnen beheergebied vrijkomende grond. Schrappen pH-analyse voor "antropogene gronden". Onderbouw dit middels onafhankelijk onderzoek en maak dan de definitie en oorsprong specifiek wanneer pH analyses geeist wordt. Verduidelijk wat "zure gronden" betreffen. Refereer naar een onafhankelijke informatiebron met kaart. Verduidelijk welke analyse en met welke onderzoeksinspanning pH-analyse gedaan moet worden.
Afwijkende kwaliteitseis voor toepassen grond of baggerspecie	Omgevingsplanregels Bodem Regio Zuid-Holland Zuid Hoofdstuk 11 Milieu	11.9	Bij toepassing van grond of baggerspecie in het beheergebied mag de grond of bagger niet zilt of zout zijn. Van zilte of zoute grond is sprake bij een chloridegehalte van 200 mg/kg of hoger. Deze norm is ontleend aan de eisen die gesteld worden aan ontzilt zeezand. Het toepassen van zilte of zoute gronden is niet wenselijk, omdat dit negatief effect heeft op de flora en fauna in ons gebied. De toepassing van deze gronden wordt hiermee uitgesloten. Er is wel maatwerk (maatwerkbesluit) mogelijk voor bijzondere situaties.		Duidelijkheid over een toepassingsnorm en toch ruimte bieden voor maatwerk is prettig. Graag wel (niet limitatief) voorbeelden geven van bijzondere situaties. NB Hier zit een relatie met oogmerk/doel circulariteitsopgave. Op basis van welke onafhankelijke informatiebron kan worden bepaald of sprake is van "zilte of zoute gronden". Oftewel, wanneer is sprake van 'verdachte' grond. Dit blijft te vaag.	Verduidelijking wat "zilte of zoute gronden" betreffen. Refereren naar een onafhankelijke informatiebron met kaart. Geef (niet limitatief) voorbeelden van bijzondere situaties die in aanmerking komen voor maatwerk.
Afwijkende kwaliteitseis voor toepassen grond of baggerspecie	Omgevingsplanregels Bodem Regio Zuid-Holland Zuid Hoofdstuk 11 Milieu	11.9	Bij toepassing van grond of baggerspecie in het beheergebied geldt een maximale waarde van 920 mg/kg droge stof (standaard bodem). Voor barium is geen toetsingswaarde opgenomen in de Regeling bodemkwaliteit bij indeling van grond en baggerspecie in een kwaliteitsklasse. In ons beheergebied komen van nature gehalten tot de voormalige interventiewaarde van 920 mg/kg droge stof voor. Barium wordt standaard meegenomen in de analyse van de grond of baggerspecie en kan ook een antropogene verontreiniging zijn. Het gehalte barium boven de voormalige interventiewaarde kan duiden op een sterke antropogene verontreiniging. Hergebruik van grond met een sterke verontreiniging wordt hiermee uitgesloten.		Hiermee wordt afgeweken van landelijk beleid.	Partijen grond met dergelijke gehalte barium zal weinig voorkomen.
Afwijkende kwaliteitseisen voor toepassen van baggerspecie	Omgevingsplanregels Bodem Regio Zuid-Holland Zuid Hoofdstuk 11 Milieu	11.10	Bij verspreiden van baggerspecie in het beheergebied mag de bagger niet zilt of zout zijn. Van zilte of zoute grond is sprake bij een chloridegehalte van 200 mg/kg of hoger. Deze norm is ontleend aan de eisen die gesteld worden aan ontzilt zeezand. Het verspreiden van zilte of zoute bagger in zoetwatersystemen is niet wenselijk, omdat dit negatief effect heeft op de flora en fauna. Omdat bagger ook van nature (door kwel) zilt of zout kan zijn, wordt wel toegestaan dat de bagger nabij de locatie van vrijkomen op de kant wordt gezet of op locaties wordt verspreid waar tevens sprake is van nature zilte/zoute omstandigheden. Op deze manier wordt invulling gegeven aan de zorgplicht.		Op basis van welke onafhankelijke informatiebron kan worden bepaald of sprake is van "zilte of zoute omstandigheden". Oftewel, wanneer is sprake van 'verdachte' grond. Dit blijft te vaag.	Verduidelijking wat "zilte of zoute omstandigheden" betreffen. Refereer naar een onafhankelijke informatiebron met kaart.

Afwijkende kwaliteitseisen toepassen grond of baggerspecie voor wegbermen buiten de bebouwde kom	Omgevingsplanregels Bodem Regio Zuid-Holland Zuid Hoofdstuk 11 Milieu	11.12	De kwaliteit van wegbermen is de laatste decennia beter geworden, vanwege schonere voertuigen, kwaliteit van het wegdek en wegonderhoud. Wegbermen vormen een steeds belangrijker groenvoorziening en bron voor biodiversiteit. Dat blijkt o.a. uit beleid van de provincie Zuid-Holland en een veranderend groenbeheer in gemeenten. Er zijn aantoonbaar negatieve effecten van enkele zware metalen en bestrijdingsmiddelen op planten, insecten en bodemfauna. Deze hopen zich op in de voedselketen. Wegbermen betreffen 'Groen met natuurwaarden' met 'gemiddelde generieke bescherming'. Dit komt overeen met de bodemkwaliteitsklasse "wonen". Om het milieu te beschermen is in dit artikel opgenomen dat alleen grond van de kwaliteitsklasse wonen of schoner (landbouw/natuur) mag worden toegepast in wegbermen. Reikwijdte Het betreft het toepassen van grond van uit de regio en van buiten de regio in wegbermen.		Hoe verhoudt zich deze bepaling met (1) tijdelijke uitname en (2) grootschalig toepassen, waarbij de wegbermen als klasse Industrie mag worden toepast?	Verduidelijk de relatie met (1) tijdelijke uitname en (2) "Grootschalig toepassen"
PFAS	Omgevingsplanregels Bodem Regio Zuid-Holland Zuid Hoofdstuk 11 Milieu	11.14	Reikwijdte De in dit artikel opgenomen Lokale Maximale Waarden gelden alleen voor grond en baggerspecie afkomstig uit de regio Zuid-Holland Zuid, die wordt toegepast in zone B. Het betreft niet het verspreiden van baggerspecie (en weilanddepots voor baggerspecie). Voor de overige PFAS zijn geen Lokale Maximale Waarden opgesteld, maar is het landelijke beleid geldig.		[TER INFO]	
Milieuverklaring	Omgevingsplanregels Bodem Regio Zuid-Holland Zuid Hoofdstuk 11 Milieu	11.15	In het eerste lid van dit artikel wordt aangegeven dat een milieuverklaring voor bodemkwaliteit niet enkel mag bestaan uit een verklaring op grond van de bodemkwaliteitskaart, maar dat de kwaliteit tevens tenminste moet zijn bevestigd met een verkennend bodemonderzoek. Een milieuverklaring voor de bodemkwaliteit kan bestaan uit een verkennend bodemonderzoek in combinatie met een verklaring op basis van de bodemkwaliteitskaart. Deze kan niet bestaan uit enkel een verklaring op basis van de bodemkwaliteitskaart. In het tweede lid staat aangegeven dat dit alleen kan als sprake is van een onverdachte locatie en dat het verkennend bodemonderzoek moet voldoen aan de NEN5725 en NEN5740. Indien uit het verkennend bodemonderzoek blijkt dat de bodemkwaliteit slechter is dan wat de bodemkwaliteitskaart aangeeft, dient een kwaliteitsbewijs voor de bodemkwaliteit te bestaan uit een verklaring op grond van een partijkeuring. Ook als de locatie verdacht is, dient een kwaliteitsbewijs voor de bodemkwaliteit te bestaan uit een verklaring op grond van een partijkeuring.		Een bodemkwaliteitskaart is een milieuhygienisch bewijsmiddel. Er wordt geen reden aangevoerd, waarom extra bewijslast nodig moet zijn. Deze eis brengt onnodig veel extra onderzoekskosten met zich mee. Eén van de uitgangspunten van Omgevingswet is juist het verminderen van deze onderzoekslast. Indien met deze maatregel wordt voorgesorteerd op nieuwe opkomende stoffen en andere ZZS-en is een andere aanpak gewenst. Blijf werken vanuit de bodemkwaliteitskaart. De kosten van het aanpassen van de bodemkwaliteitskaart zijn altijd minder dan per definitie extra de kostenverleggen naar initiatiefnemer. Verder zal er onnodig discussie ontstaan bij een NEN 5740 onderzoek wanneer individuele analyses afwijken van de te verwachten bodemkwaliteit. Er wordt niet ingegaan welke afwijking dit mag zijn. Dit brengt onduidelijk en discussies met zich mee.	Schrappen eis. Een bodemkwaliteitskaart is afdoende.

Gegevens en bescheiden		11.16	3. In aanvulling op artikel 4.1267 in het Besluit activiteiten leefomgeving worden extra gegevens en bescheiden aan het bevoegd gezag verstrekt in verband met de risico's bij de toepassing van grond of baggerspecie. De gevraagde gegevens hier betreffen enkele vragen over de milieubelastende activiteit, zoals het percentage bodemvreemd materiaal en of de grond van een saneringslocatie komt. Deze gegevens zijn wel bekend, alleen bij ontvangst van de melding niet digitaal toegankelijk. Het gaat dus om gegevens die bij de aanvrager bekend zijn. De gegevens zijn bedoeld om de risico's van een toepassing inzichtelijk te maken. Dit stelt het bevoegd gezag in staat tot een risico gestuurde uitvoering van de VTH-taken.	11.28 + 11.31 + 11.40	[TER INFO]	
Bouwstoffen	Omgevingsplanregels Bodem Regio Zuid-Holland Zuid Hoofdstuk 11 Milieu	11.19	Met het oog op het beschermen van het milieu is het, in afwijking van paragraaf 4.123 van het Besluit activiteit leefomgeving, verboden AVI-bodemassen, immobilisaten, grondstabilisatie, metaalslakken of bouwstoffen die voor meer dan 20 gewichtsprocenten uit AVI-bodemassen, immobilisaten, grondstabilisatie, metaalslakken bestaan toe te passen. Uitleg artikel Dit artikel voorziet in een verbod op het toepassen van zogenaamde aandachtsbouwstoffen, ook wel thermisch of chemisch bewerkte bouwstoffen (stabilisatie/ immobilisatie, AVI-bodemassen en metaalslakken). Dit zijn de bouwstoffen die op dit moment in opspraak zijn en bij onzorgvuldige toepassing milieuschade veroorzaken. Er is gekozen voor een algemeen verbod, omdat een melding of binnenplanse vergunningplicht alsnog onvoldoende reguleert. Reikwijdte en werking Het verbod is van toepassing op het toepassen van aandachtsbouwstoffen (stabilisatie/ immobilisatie, AVI-bodemassen en metaalslakken) en niet op andere bouwstoffen (zoals (bouw)puin, natuursteen, metselmortel, asfalt(beton), et cetera.	Bijlage 1 Begripsbepalingen	Met de term "aandachtstoffen" en een vergunningplicht te introduceren wordt een duidelijk onderscheid gemaakt met 'gangbare' bouwstoffen wordt hiermee een ongelijk speelveld gecreeerd. Er dient een gelijk speelveld te zijn tussen alle genoemde secundaire bouwstoffen. Hierbij (juist) de oproep dat alle bouwstoffen dezelfde regels moeten gelden voor wat betreft informatie/meldplicht, zodat alle toepassingen met bouwstoffen gecontroleerd en gehandhaafd kunnen worden.	Kom tot een gelijk speelveld.

Bouwstoffen	Omgevingsplanregels Bodem Regio Zuid-Holland Zuid Hoofdstuk 11 Milieu	11.19	Het is mogelijk om middels een buitenplanse omgevingsvergunning voor afwijking op het omgevingsplan (Bopa) af te wijken van dit verbod. Hierbij is voldoende mogelijkheid tot regulatie en bestuurlijke afweging of en hoe medewerking wordt verleend. Bij vergunningverlening moet de aanvrager rekening houden met het volgende: Maatregelen ter voorkoming van milieuschade: a.De bouwstof wordt boven de grondwaterstand toegepast ; b.De bouwstof ligt onder gesloten verharding; c.Met werk dient binnen 1 jaar na toepassing te zijn afgerond; d.De bouwstoffen worden toegepast over een oppervlakte van minimaal 1000 m2.		Algemeen: Maatregelen ter voorkomen van milieuschade wordt binnen Omgevingsplanregels op beheergebiedniveau opgepakt. Het is onduidelijk op basis van welke motieven maatregelen nodig zijn. Mogelijk komt dit voort uit het onderzoek van RIVM, dat in september 2024 is gepubliceerd. Door het regionaal opleggen van (verschillende) maatregelen zorgt ervoor een lappendeken aan regels, waardoor grootschalige projecten, die door meerdere beheergebieden lopen, onwerkbaar worden. Een nationale aanpak is gewenst om een gelijk speelveld te behouden. Een vergunningplicht helpt hier niet bij. De vraag is zelfs of een vergunningplicht is toegestaan. Maatregelen a en b om de toepassing (ook na 100 jaar) boven grondwaterstand en onder gesloten verharding toe te passen zijn te rigide. Er is hierdoor geen ruimte voor praktische oplossingen (ofwel maatwerk). Zo is het enkel toepassing onder de asfaltverharding geen werkbare praktijk. Bouwstof wordt ingezet als zandervanger (= onderbouw), waarbij het aanbrengen civieltechnisch/contractueel van één pakket over de volle breedte geeist wordt om een gelijkmatige zetting te garanderen. En er zijn alternatieven om midden- en zijberm af te werken met klei of HDPE-folie, waardoor het regenwater minimaal/niet inzijgt en daardoor minder/niet in contact kan komen met de betreffende bouwstof. Maatregel c dat een werk binnen één jaar na toepassing moet zijn "afgerond" is niet realistisch. Een "werk" is namelijk een veel ruimer begrip; feitelijk het totale project. Een project kan (in fasen) duurt langer dan één jaar. Gezien de gestelde minimale oppervlakte is sprake van een behoorlijk infrawerk. Afronding moet afgestemd worden op de fasering (onderdelen aanleg werk) per toepassing (onderbouw) in combinatie met afwerking met afdichting (= bovenbouw).	In zijn algemeenheid is een nationale aanpak gewenst. Schrappen vergunningplicht. Vergunningplicht schrappen. Extra eisen kunnen ook (centraal) aan format DSO-melding worden aangebracht. Introduceer meer speelruimte door "afwijken mogelijk indien gelijkwaardig als". Herdefinieer "afronding", alszijnde "realiseren bovenbouw".
Bouwstoffen	Omgevingsplanregels Bodem Regio Zuid-Holland Zuid Hoofdstuk 11 Milieu	11.19	En de volgende, te verstrekken, informatie: a.De aanduiding van de functionele toepassing, bedoeld in artikel 4.1260, in het kader waarvan de AVI-bodemassen, stabilisatie, immobilisatie en/of metaalslakken worden toegepast, en een onderbouwing van de functionaliteit van de toepassing. Onder ander met behulp van stabiliteitsberekening. 		Het toepassen van een bouwstof in een "werk" is per definitie nuttig en functioneel. Het ontwerp en contractuele voorwaarden zijn leidend. Er wordt onderscheid gemaakt tussen boven- en onderbouw. In beide lagen kunnen bouwstoffen worden toegepast, waarbij bouwstoffen in de onderbouw de vervanger zijn van zand.	Schrappen eis.
Bouwstoffen	Omgevingsplanregels Bodem Regio Zuid-Holland Zuid Hoofdstuk 11 Milieu	11.19	b. dimensionering van de functionele toepassing in het kader waarvan de AVI-bodemassen, stabilisatie, immobilisatie en/of metaalslakken worden toegepast; ...		Het toepassen van een bouwstof in een "werk" is per definitie functioneel. Er wordt onderscheid gemaakt tussen boven- en onderbouw. In beide lagen worden bouwstoffen toegepast.	Schrappen woord "functionele".
Bouwstoffen	Omgevingsplanregels Bodem Regio Zuid-Holland Zuid Hoofdstuk 11 Milieu	11.19	c.De verwachte datum van het begin van de activiteit, bedoeld in artikel 4.1257; d.De verwachte datum waarop het werk zal zijn voltooid; e.En milieuverklaring bodemkwaliteit die betrekking heeft op de toe te passen AVI-bodemassen, stabilisatie, immobilisatie en/of metaalslakken; f.Als deze grond van het Besluit bodemkwaliteit bij de afgifte van een milieuverklaring bodemkwaliteit moet worden verstrekt: een afleverbon; g.De herkomst van de AVI-bodemassen, stabilisatie, immobilisatie en/of metaalslakken; h.De kwaliteit van de AVI-bodemassen, stabilisatie, immobilisatie en/of metaalslakken; i.De hoeveelheid AVI-bodemassen, stabilisatie, immobilisatie en/of metaalslakken in kubieke meters die in totaal in het werk zal worden toegepast; j.De hoeveelheid bindmiddelen die in totaal voor de immobilisatie / stabilisatie van de bodem zal worden toegepast; ...		Deze informatie wordt al in melding DSO gevraagd.	
Bouwstoffen	Omgevingsplanregels Bodem Regio Zuid-Holland Zuid Hoofdstuk 11 Milieu	11.19	i.De hoeveelheid AVI-bodemassen, stabilisatie, immobilisatie en/of metaalslakken in kubieke meters die in totaal in het werk zal worden toegepast; ...		Wat gebeurt er als de hoeveelheid wijzigt? Of een andere stroom wordt aangewend?	Toelichting gewenst.

Bouwstoffen	Omgevingsplanregels Bodem Regio Zuid-Holland Zuid Hoofdstuk 11 Milieu	11.19	k. De coördinaten van de ontvangende landbodem, tenzij het adres daarvan is vermeld;		De aanname is dat dergelijke vergunningaanvraag via DSO loopt, waarin het mogelijk is om de begrenzing van, in deze, de ontvangende bodem, aan te geven.	Aanpassen format DSO
Bouwstoffen	Omgevingsplanregels Bodem Regio Zuid-Holland Zuid Hoofdstuk 11 Milieu	11.19	l. Planning van de werkzaamheden waaruit blijkt dat het werk waarin de grond wordt toe past binnen 1 jaar na toepassing wordt afgerond;		Houdt het bij het aanleveren van een planning	Wijzigen
Bouwstoffen	Omgevingsplanregels Bodem Regio Zuid-Holland Zuid Hoofdstuk 11 Milieu	11.19	m. Indien de milieuhygiënische verklaring een productcertificaat is, dan zijn waarborging van de eisen van de productcertificaat verwerkt;		Welk doel wenst hiermee bereikt te worden. Welke eisen worden bedoeld? En wat betekent waarborgen daarvan, alswel door wie?	Extra uitleg gewenst.
Bouwstoffen	Omgevingsplanregels Bodem Regio Zuid-Holland Zuid Hoofdstuk 11 Milieu	11.19	n. De kritische aspecten zoals grondwater en oppervlaktewater in de nabijheid, zetting PH-buffercapaciteit, kwetsbare objecten en ecologie zijn beschreven/verwerkt;		Het is onduidelijk waaraan de beschrijving van kritische aspecten getoetst wordt door enerzijds vergunningverlener en anderzijds toezichthouder en handhaver. Hiermee ontstaat bij initiatiefnemer onduidelijkheid in de tenderfase danwel werkvoorbereiding van een project over hoeveelheid in te zetten materiaal. Dit is bepalend voor de haalbaarheid van toepassing (of niet).	Meer toelichting
Bouwstoffen	Omgevingsplanregels Bodem Regio Zuid-Holland Zuid Hoofdstuk 11 Milieu	11.19	o. Schriftelijke instemming met de uiteindelijke eigenaar;		Welk doel wenst hiermee bereikt te worden? Hoe kan dit dan worden gebruikt bij eventuele handhavings sancties?	Meer toelichting
Bouwstoffen	Omgevingsplanregels Bodem Regio Zuid-Holland Zuid Hoofdstuk 11 Milieu	11.19	p. De toepassingshoogte ten opzichte van de grondwaterstand; q. De verwachte zetting voor de komende 100 jaar;		De totstandkoming van een zettingsberekening in relatie tot de stortvoet secundaire bouwstof was bij ontwerp IBC-constructies eveneens een belangrijk onderdeel. Nu lijkt het erop dat enkel op voorhand wordt bepaald of dit klopt. Dit is uiteraard een expert judgement (qua model en kennis/ervaring), maar het blijft een benadering van de werkelijkheid. Ook na toepassing is het wenselijk om dit te blijven monitoren om te bepalen of dit in lijn is met de eerdere benadering.	Punt van aandacht
Bouwstoffen	Omgevingsplanregels Bodem Regio Zuid-Holland Zuid Hoofdstuk 11 Milieu	11.19	s. Een schriftelijke onderbouwing hoe overlast voor de omgeving (in de vorm van stofvorming en wateropvang als dit vrijkomt uit het materiaal) wordt voorkomen;		Zijn hier voorbeelden en normen voor?	Meer toelichting
Bouwstoffen	Omgevingsplanregels Bodem Regio Zuid-Holland Zuid Hoofdstuk 11 Milieu	11.19	t. Een beschrijving van de voorzieningen en maatregelen die worden getroffen om te voorkomen dat de toevoeging van de bindmiddelen aan de bodem de zuurgraad van het grondwater of nabijgelegen oppervlaktewater beïnvloeden of anderszins in strijd met de specifieke zorgplicht, bedoeld in artikel 2.11 van het Besluit activiteiten leefomgeving, worden toegepast.		Welk doel wenst hiermee bereikt te worden om een dergelijke zinsnede op te voeren in een vergunning, terwijl dit een basisuitgangspunt is in Omgevingswet? Hoe kan dit dan anders worden gebruikt bij eventuele handhavings sancties?	Meer toelichting
Tijdelijke opslag bodemonderzoek xml-format	Omgevingsplanregels Bodem Regio Zuid-Holland Zuid Hoofdstuk 11 Milieu	11.23	Indien bij het beëindigen van de activiteit een eindsituatie bodemonderzoek moet worden ingediend, dan moet deze ook in xml-format worden ingediend. Dit xml-format gebruikt het bevoegd gezag om invulling te geven aan de Wet basisregistratie ondergrond.	11.28 + 11.31 + 11.39	De eis is logisch. Echter, in de praktijk kan het voorkomen dat diegene die het onderzoek wil gebruiken niet over een XML-bestand beschikt, omdat deze oud is of gewoonweg niet is meegeleverd door onderzoeksbureau of diegene niet de opdrachtgever is geweest van het betreffende onderzoeksbureau. Hoe wordt hiermee omgegaan?	Toelichting gewenst.
Tijdelijke uitname	Omgevingsplanregels Bodem Regio Zuid-Holland Zuid Hoofdstuk 11 Milieu	11.27	In het artikel wordt bepaald binnen welke afstand de grond (onder voorwaarden) teruggebracht kan worden. Daarnaast wordt het ook mogelijk gemaakt om op grotere afstanden dan 25 meter grond terug te brengen in binnen een project of werk. Met op of nabij wordt ook bedoeld (lid 2) binnen hetzelfde civieltechnische werk onder dezelfde omstandigheden en buiten 25 meter van de herkomstlocatie. Hierbij gelden extra voorwaarden die moeten zijn uitgewerkt in een grondstromenplan. Als basis voor het grondstromenplan moet de bodemkwaliteit van de hele locatie onderzocht zijn met minimaal een verkennen bodemonderzoek (NEN5740).	11.28	Prettig dat er oog is voor tijdelijke uitname bij grotere projecten en daarmee met grotere afstand 25 meter te kunnen werken. Het onderzoeken met een verkennend bodemonderzoek zou enkel relevant moeten zijn bij verdachte locaties, zoals moet blijken uit een historisch onderzoek. Onverdachte locaties kunnen op basis van de bodemkwalitetiskaart worden gekwalificeerd. Zie verder het commentaar op 11.15. Het is onduidelijk hoe het onderbouwen van tijdelijke uitname feitelijk moet worden gezien. Het is verstandig om voorbeelden met onderzoek en toepassingswijze (wel/niet) in de toelichting op te nemen. Voorkeur voor het buitenwaarts verleggen van wegbermen en kabels en leidingen trajecten. Verder is het onduidelijk wat wordt bedoeld met "hele locatie" en de relatie met tijdelijke uitname. Denk hierbij aan verschil in boven- en ondergrond. Aan welke inhoud dient een grondstromenplan te voldoen? Geef hier een voorbeeld van!	Aanpassen eis door verkennend bodemonderzoek te koppelen aan verdachte locaties. Neem concrete voorbeelden op wat op basis van onderzoeksresultaten wel en niet kan bij tijdelijke uitname, alsook welk gedeelte je dan dient te onderzoeken. En hoe dit lverwerkt wordt in een grondstromenplan.

Tijdelijke uitname	Omgevingsplanregels Bodem Regio Zuid-Holland Zuid Hoofdstuk 11 Milieu	11.27	In het artikel wordt bepaald binnen welke afstand de grond (onder voorwaarden) teruggebracht kan worden. Daarnaast wordt het ook mogelijk gemaakt om op grotere afstanden dan 25 meter grond terug te brengen in binnen een project of werk. Met minimaal wordt bedoelt dat dit (NEN5740) de minimale onderzoeksinspanning is waarmee de locatie moet zijn onderzocht. Een locatie mag ook uitgebreider onderzocht zijn. In het grondstromenplan moet worden uitgewerkt waar grond wordt uitgenomen en waar deze wordt teruggebracht. Daarnaast moet uit het plan blijken dat de bodemkwaliteit daarmee niet verslechterd op de terugbrenglocatie en dat rekening gehouden wordt met de humane en ecologische risico's en de toekomstige gebruiksfunctie van de locatie.	11.28	Tijdelijke uitname wordt met name gebruikt voor het buitenwaarts verplaatsen van wegbermen, zijnde klasse Wonen of Industrie. En daarmee een vaste activiteit. De ontvangende bodem ter plaatse nieuwe wegberm is doorgaans schoner. Met de eis van "niet verslechteren" betekent dat deze wijze van hergebruik niet meer mogelijk is. Afvoer van de wegberm is dan noodzakelijk. Deze eis is daarmee wel in lijn met de door u gekozen oogmerk/doel, maar in tegenstelling met het optimaal hergebruik van grond en het minimaliseren van transport (CO2). Rekening houden met humane en ecologische risico's zijn abstracte begrippen. Is dit anders dan interventiewaarden in combinatie met ARBO (CROW400)?	Tijdelijke uitname van wegbermen dient specifiek benoemd te worden als mogelijkheid, alszijnde een uitzondering. Of wees concreet dat deze vorm van tijdelijke uitname <u>niet</u> mogelijk is. Concretiseer het bepalen van humane en ecologische risico's
Gegevens en bescheiden: voor begin activiteit Grondstromenplan	Omgevingsplanregels Bodem Regio Zuid-Holland Zuid Hoofdstuk 11 Milieu	11.28	1. Indien grond binnen hetzelfde werk wordt ontgraven en teruggebracht op afstanden groter dan 25 meter van de herkomstlocatie, wordt, in aanvulling op artikel 4.1220 van het Besluit activiteiten leefomgeving, ook een verkennend bodemonderzoek en het grondstromenplan, bedoeld in artikel 11.27 [maatwerkregel bodem en afval: tijdelijk uitnemen van grond], verstrekt.		En welke juridische status krijgt een grondstromenplan?	Toelichting gewenst.
PFAS saneren	Omgevingsplanregels Bodem Regio Zuid-Holland Zuid Hoofdstuk 11 Milieu	11.30	Paragraaf 4.120 van het Besluit activiteiten leefomgeving is ook van toepassing op het graven in bodem met een gehalte PFOA (perfluorooctaanzuur) van meer dan 0,060 mg/kg droge stof. Met dit artikel wordt de milieubelastende activiteit "graven in de bodem met een kwaliteit boven de interventiewaarde bodemkwaliteit" ook van toepassing verklaard als dit gaat om graven in grond met een kwaliteit voor PFOA boven de INEV (Indicatieve Niveaus voor Ernstige Verontreiniging), wat een vergelijkbare waarde is als de interventiewaarde.	11.37 - terug-saneerwaarden PFOA	[TER INFO]	
Extra gegevens en bescheiden risico's bij het graven in de bodem	Omgevingsplanregels Bodem Regio Zuid-Holland Zuid Hoofdstuk 11 Milieu	11.32	In aanvulling op artikel 4.1226 van het Besluit activiteiten leefomgeving worden tenminste vier weken voor het begin van de activiteit aan het bevoegd gezag extra gegevens en bescheiden verstrekt in verband met de risico's bij de het graven in de bodem. Uitleg artikel In dit artikel wordt aangegeven welke gegevens ook als onderdeel van de informatieplicht bij de milieubelastende activiteit moeten worden verstrekt. De gevraagde gegevens hier betreffen enkele vragen over de milieubelastende activiteit, zoals of sprake is van verschillende kwaliteiten grond. Deze gegevens zijn wel bekend, alleen bij ontvangst van de melding niet digitaal toegankelijk. Het gaat dus om gegevens die bij de aanvrager bekend zijn. De gegevens zijn bedoeld om de risico's van de graafactiviteit inzichtelijk te maken. Dit stelt het bevoegd gezag in staat tot een risico gestuurde uitvoering van de VTH-taken. Dit artikel maakt mogelijk dat de gegevens en bescheiden c.q. vragen in het Digitaal Stelsel Omgevingswet kunnen worden gesteld.		[TER INFO]	

Ontvangstbevestiging poststuk gemeente Dordrecht

Datum ontvangst... 20-1-25

Soort stuk dat in ontvangst is genomen... Poststuk

Poststuk bestemd voor
Naam Gemeenteraad

Afdeling omgevingsplan

Afzender
Naam

Adres

Woonplaats

Telefoon

In ontvangst genomen door
Naam Roel

Paraaf Rub

Stempel gemeente

STADSWINKEL
Ingekomen
d.d.: 20 JAN. 2025

STADSWINKEL
Ir. ...
d.c. 20 JAN. 2025

Gemeente Dordrecht
Tav Gemeenteraad
Postbus 8
3300 AA Dordrecht

Zienswijze aanpakwijziging
Doradrecht voor bodem, Bouw-
en andere onderwerpen

Noot

In dit document zijn gedeeltes onleesbaar gemaakt op grond van artikel 5 van de Wet open overheid:

- Art. 5.1 lid 2 onderdeel e Woo (telefoonnummer)
- Art. 5.1 lid 2 onderdeel e Woo (naam)
- Art. 5.1 lid 2 onderdeel e Woo (rekeningnummer)
- Art. 5.1 lid 2 onderdeel e Woo (e-mail)
- Art. 5.1 lid 2 onderdeel e Woo (handschrift)